

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 24/2022-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Danielom Tarbajom, Zámocká 525/28, Stropkov, proti postupu Okresného súdu Prešov v konaní sp. zn. 13 Csp 177/2018 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. októbra 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov, priznal jej finančné zadost'učinenie v sume 4 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou doručenou Okresnému súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) 27. septembra 2018 domáhala priznania primeraného finančného zadost'učinenia v sume 364,13 eur z titulu porušenia práv a povinností stanovených normami spotrebiteľského práva a judikovaných rozsudkom okresného súdu č. k. 19 C 118/2016-62 z 23. apríla 2018. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním z 29. októbra 2018, ktoré bolo sťažovateľke doručené 6. novembra 2018. Sťažovateľka nepovažovala za potrebné zaujať k vyjadreniu žalovaného stanovisko.

3. Z dôvodu nečinnosti okresného súdu sa sťažovateľka obrátila na predsedu okresného súdu 3. septembra 2021 so sťažnosťou na prieťahy v konaní podľa § 62 ods. 1 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Predseda okresného súdu v prípise z 29. septembra 2021 k sťažnosti sťažovateľky uviedol, že v napadnutom konaní riadne prebehla príprava veci a získavanie stanovísk strán sporu podľa § 167 ods. 2 a 3 Civilného sporového poriadku, pričom sťažovateľka, kvalifikovane právne zastúpená, na výzvu súdu nijako nereagovala a o vec sa následne ďalej nezaujímal. Zároveň uviedol, že *„V tom čase vzhľadom na vysoký počet pridelených vecí, práceneschopnosť i mimoriadne opatrenia a obmedzenia súvisiace s pandémiou ochorenia COVID-19 zákonný sudca uprednostnil vybavovanie urgentnejších a prípadne jednoduchších vecí s tým, že ďalšie veci popri tom vybavoval následne podľa ich poradia a jeho časových možností.“*. Predseda okresného súdu dodal, že vo veci je nariadený termín pojednávania na 15. október 2021.

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Proti postupu okresného súdu v napadnutom konaní podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej namieta neprimeranú dĺžku konania v spotrebiteľskom spore, v ktorom okresný súd rozhoduje viac ako 3 roky. K čiastočnej náprave stavu nečinnosti okresného súdu došlo až sťažnosťou podľa zákona o súdoch, keďže súd následne nariadil vo veci pojednávanie na 15. október 2021 na účel verejného vyhlásenia rozsudku. Ani uvedený „urýchlený“ postup súdu však podľa sťažovateľky nemožno považovať za sanáciu zásahu do jej základných práv.

5. Podľa sťažovateľky konanie v jej veci nie je po skutkovej, procesnej a právnej stránke vnímané ako zložitá vec. Sťažovateľka dodala, že už podanú žalobu koncipovala tak, aby okresný súd mal k dispozícii všetky relevantné skutočnosti a podklady potrebné pre rozhodnutie.

6. Vzniknutý zbytočný prieťah možno s poukazom na spoločenský, ako aj individuálny význam inštitútu primeraného finančného zadost'učinenia považovať priam za odmietnutie spravodlivosti.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní. Sťažovateľka namieta nečinnosť okresného súdu, ktorý ani tri roky od podania žaloby nevydal meritórne rozhodnutie.

8. Ústavný súd predovšetkým zdôrazňuje, že v prípade ústavných sťažností namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako aj podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) takéto ústavné sťažnosti odmieta ako zjavne neopodstatnené, ak porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prieťahoch (napr. I. ÚS 210/2018, IV. ÚS 120/2018, IV. ÚS 172/2020, II. ÚS 334/2021, II. ÚS 514/2021), resp. ak argumenty v ústavnej sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase jej podania intenzitu porušenia označeného základného práva, ktorá

by opodstatňovala prijatie ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, I. ÚS 192/2015, II. ÚS 357/2021).

9. Ústavný súd ďalej poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane pripomína, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť spravidla odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

10. S poukazom na už uvedené východiská ústavný súd pristúpil k posúdeniu ústavnej sťažnosti sťažovateľky. Napadnuté konanie ako celok trvá od podania žaloby sťažovateľky 27. septembra 2018 do podania tejto ústavnej sťažnosti (6. októbra 2021, pozn.) približne tri roky. Ústavný súd overovaním aktuálneho stavu ústavnou sťažnosťou napadnutého konania na okresnom súde zistil, že vo veci bolo okresným súdom nariadené pojednávanie na 15. október 2021, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, čím bolo vo veci meritórne rozhodnuté.

11. V tomto kontexte ústavný súd poukazuje aj na rozhodovaciu prax a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v obdobných veciach, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66).

12. Ústavný súd vzhľadom na sťažovateľkou predstreté argumenty uvádza, že postup okresného súdu v napadnutom konaní sa síce nejaví ako optimálny, avšak podľa názoru ústavného súdu, najmä s prihliadnutím na povahu a dĺžku samotného napadnutého konania, nedosahuje takú ústavnoprávne relevantnú intenzitu, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o namietanom porušení sťažovateľkou uvedených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru.

13. Podľa názoru ústavného súdu celková doterajšia dĺžka konania pred okresným súdom (približne tri roky, pozn.) je stále v medziach ústavnej akceptovateľnosti a aj s ohľadom na citovanú judikatúru ESLP nie je spôsobilá bez ďalšieho viesť k záveru o jej neprimeranosti, resp. indikovať, že napadnuté konanie by bolo možné považovať za nesúladne s označenými právami sťažovateľky, resp. za také, v rámci ktorého by intenzita prípadných priet'ahov dosahovala úroveň potrebnú pre vyslovenie porušenia označených práv. Hoci uvedená doba konania sa aj strane sporu, ktorá má záujem na čo najskoršom rozhodnutí, môže zdať neprimeraná, z hľadiska ústavných limitov v danom type konania neprekračuje prípustnú dobu konania. Do úvahy ústavný súd zobral aj predmet sporu (spotrebiteľský spor), ktorý aj keď je pre samotnú sťažovateľku nepochybne dôležitý, nepatrí do kategórie tzv. citlivých konaní, ktoré by si vyžadovali zo strany vo veci

konajúceho súdu osobitný prístup (ako je to napríklad v prípade pracovnoprávných sporov alebo v konaniach vo veci starostlivosti o maloletých).

14. Na základe uvedeného a majúc na zreteli skutočnosť, že okresný súd už vo veci meritórne rozhodol, ústavný súd nevyhodnotil doterajšiu dĺžku rozhodovania okresného súdu v napadnutom konaní ako nezlučiteľnú so základným právom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Po preskúmaní ústavnej sťažnosti a postupu okresného súdu v napadnutom konaní, vychádzajúc z citovanej judikatúry, dospel ústavný súd k záveru, že postup okresného súdu v napadnutom konaní je poznačený prieťahmi, ale tieto v okolnostiach posudzovanej veci nedosahujú ústavne relevantnú intenzitu, na základe ktorej by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľkou označených práv. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

15. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v jej petite.

16. V závere ústavný súd pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby sa sťažovateľka domáhala ochrany svojich práv za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným prieťahom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. januára 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu